

som saadan for at lægge den over paa andre Samfundslag, vil jeg anse det for en Bestræbelse af den mindre smukke Retning, af den uheldigste Art. Jeg skal i Forbindelse dermed sige, at jeg ogsaa nærer den største Betænkelse ved den Bestræbelse, der har fundet sit Udtryk her i Salen i, at det vilde være ønskeligt og rigtigt at flytte en større Del af Borgernes Byrder fra Kommunerne over paa Staten. Jeg beder ærede Herrer lægge Mærke til, hvad det egentlig er, man tilstræber dermed. Det er ønskeligt, at Skatterne til Kommunen hvile paa den bedste Skattebasis, vi have her i Landet; naar bortses fra den Ubillighed, som Hartkornsbefattningen som saadan medfører, er Bestatningen til Kommunen utvivlsomt den retfærdigste Bestatning, vi have, da det er den af alle vore Skatter, der mest nærmer sig til Bestatningen efter Gyne, medens Bestatningen til Statskassen hviler paa et ganske andet Synspunkt, paa det rent fiskale Synspunkt, paa, hvor det er lettest at drage Indtægter ind i Statskassen. Jeg benytter som sagt Leiligheden til at advare mod den Strømning, der gaar ud paa at vælte forskellige Byrder fra Kommunen over paa Statskassen, thi det vil kun sige at vælte dem fra den direkte Bestatning, der er retfærdig, over paa den indirekte, der er uretfærdig. Jeg har ikke Anledning her til at komme dybere ind derpaa; men jeg skal dog forvare mig imod, at jeg derved vil tilfugte at udtale mig mod et Forslag, som man allerede her i Betænkningen har taget et vist Hensyn til, nemlig Dusket om at kunne flytte Udgifterne til Sindsygeanstalterne over fra Amtsreparationsfonden til Statskassen; thi det er jo et ganske andet Spørgsmaal, om en eller anden Udgift kunde være af den Natur, at den mere egnede sig til at være en Statsudgift end en kommunal Udgift. Jeg vil ingenlunde sigte Hartkornet for at have nogen jærlig Forpligtelse overfor de Sindsyge, saa at jeg ogsaa vil være meget villig til at foretage denne Flytning, men jeg bemærker kun, at jeg finder Anledning til noget at advare imod denne Strømning. Der er imidlertid anvist en Vej, ad hvilken man naturligt kan faae en Lettelse for Hartkornet tilveiebragt paa den Maade, at Byrden ikke flyttes fra een Samfundsklasse væsentlig over paa en anden, men derved at den kom til at hvile ikke efter den urimelige Norm, Hartkornet, men efter Statteevnen, altsaa blev delvis forlagt fra Hartkornet til en Formue- og Indkomstskat. Der er blevet talt om, at det vilde have den Interesse, at det vilde lette Hartkornet for 1 Krone pr. Tønde, thi det med-

føre omtrent Udgifterne til Sindsygeanstalterne. Men de, der have Interesse af at lette Hartkornet som saadant, ville kunne faae dette Dusket oplyst i en langt højere Grad, hvis de beredvillig sluttede sig til det her foreliggende Forslag, idet nemlig dels Lovforslaget, dels de Vædringsforslag, der ere stillede under Nr. 43 og 44, gaa ud paa, at Hartkornet her i Landet derved fremtidig vilde blive lettet for en Byrde af 8 Kr. pr. Tønde. Jeg antager, at det vilde være en ganske anderledes følelig Lettelse; men ved Siden deraf skal jeg tilføie, at denne Byrde vilde komme til delvis at hvile paa de samme Kredse, men vel at mærke fordelt efter den bedste Skattnorm, idet disse Kredse vilde blive Gjenstand for Bestatning efter Formue- og Indkomstskat. — De Forslag, der ere opstillede under Nr. 43 og 44, ere saa udførlig affattede, og der er i Betænkningen saa udførlig gjort Rede for, hvorledes man er kommen til at vælge netop disse Tal, her ere opstillede, at jeg ikke mundtlig skal komme dybere ind derpaa, men afvente Udtalelser fra anden Side. Jeg skal imidlertid kun sige, at jeg tror, at der ved disse Forslag paa en nem og retfærdig Maade staffles Hartkornet en væsentlig og betydelig Lettelse, som det utvivlsomt kan trænge til; og det vil vistnok ogsaa have sine Betænkneligheder at gaa væsentlig videre, thi det er naturligt og rigtigt, at en Byrde, som man efterhaanden har vænnet sig til gennem mange, mange Tider, delvis selv er gaaet ind i Folks Bevidsthed, ind i Handel og Wandel, saa at den fuldstændige Udslettelse deraf vistnok kan anses for at være en Forfordeling af andre Borgere. — Det sidste Vædringsforslag gaar kun ud paa at stryge den Bestemmelse, som Lovforslaget oprindelig indeholder, at Rjøbenhavns Kommune herefter ikke skal være indskrænket til de 3 pCt. Skat, som den hidtil har været. Lovforslaget gaar ud paa at stoppe denne Grændse. Flertallet har imidlertid ment, at der ikke var tilstrækkelig Føie til at stryge den. Naar man samtidig gav Kommunen Afgang til at beskatte saa mange nye Skatteobjekter, som der her er Tale om, Afgang til at beskatte Formue, Aktieselskaber osv., vil man ikke behøve at give Rjøbenhavn Afgang til denne ubegrændsede Skatteret, som Lovforslaget har. Det kan imidlertid blive Gjenstand for nærmere Overvejelser.

Jeg sagde for, at vi havde maattet undvære Regjeringens og det ærede Mindretals Medvirning i denne Sag, og jeg skal føie til . . . (Afbrydelse af Hr. Andersen!) Naar det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds siger, at det Sidste ikke er ganske rigtigt, saa har jeg gjentagne Gange